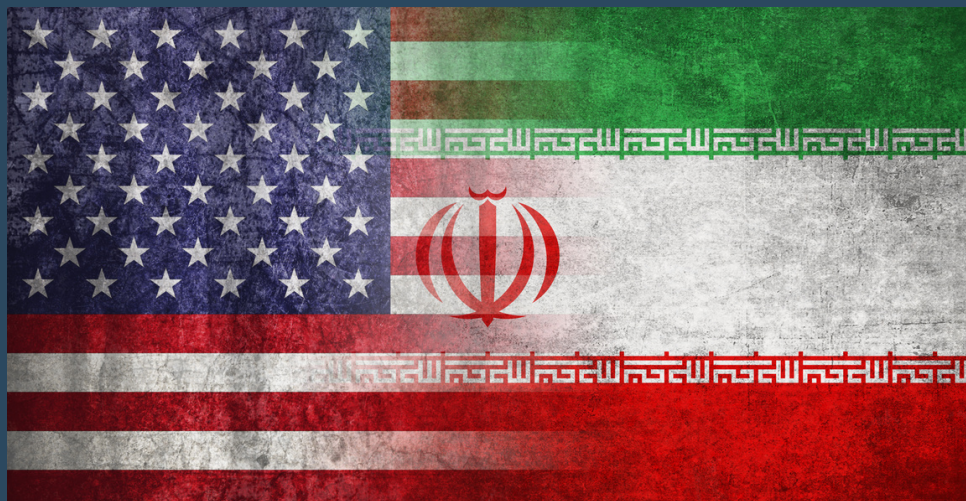

Forum Młodych Dyplomatów

FLASH BRIEF: SITREP

*(Trump - Iran - Chamenei)
Reakcje administracji państw EZ*

FORUM
MŁODYCH
DYPLOMATÓW

Marzec 2026

Forum Młodych Dyplomatów
Grupa Regionalna Europa Zachodnia

FLASH BRIEF: SITREP

*reakcje administracji państw Europy
Zachodniej na wydarzenia w Iranie*

Warszawa 2026

Autorzy tekstów:

Daria Bamberska,
Wiktoria Barteczko,
Damian Piotr Bisewski,
Kacper Czwarno,
Mikołaj Kasprzak,
Olaf Adam Rutkowski,
Kacper Słomiński,
Julia Ziółkowska

Pod redakcją:

Koordynatorki Grupy Regionalnej Europy Zachodniej
Forum Młodych Dyplomatów

Wiktoria Barteczko
Natalia Nelly Jadach

projekt graficzny:

Natalia Nelly Jadach

Stowarzyszenie Forum Młodych Dyplomatów
ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa
diplomacy.pl

NORWEGIA

PRAWO MIĘDZYNARODOWE RÓWNE WOBEC WSZYSTKICH

Norweski minister spraw zagranicznych Espen Barth Eide podkreśla znaczenie prawa międzynarodowego, które jest równe wobec wszystkich państw, i w idealnym świecie powinno być przez każdy kraj tak samo respektowane. Uznał on, że izraelskie ataki na Iran nie były wcale "wyprzedzające", takie byłyby tylko w przypadku realnego, bezpośredniego zagrożenia. Taki atak nazywa złamaniem prawa międzynarodowego. Dodał również prośbę do wszystkich stron o powściągliwość i próbę dyplomatycznego rozwiązania konfliktu, optymalnego dla wszystkich.

ŹRÓDŁA:

<https://8am.media/eng/global-reactions-to-u-s-and-israeli-strikes-on-iran-from-condemnation-to-military-support/>
<https://today.lorientlejour.com/article/1496421/norway-says-israeli-strikes-on-iran-breach-international-law.html>

OPRACOWANIE: DARIA BAMBERSKA

FINLANDIA

STANOWISKO FINLANDII WZGLĘDEM SYTUACJI W IRANIE

Prezydent Finlandii Alexander Stubb określił sytuację na Bliskim Wschodzie jako „poważną”. Wyraził nadzieję na deeskalację napięć, zaznaczając jednak, że rozwój wydarzeń wskazuje raczej na ich dalsze zaostrzenie. W jego ocenie obecne działania stanowią kontynuację tzw. „wojny dwunastodniowej”, do której doszło w ubiegłym roku. Stubb zwrócił uwagę, że działania Stanów Zjednoczonych wykraczają poza ramy prawa międzynarodowego, „Zwykle uzasadnienia tego typu ataków szukano albo w ONZ, albo przynajmniej u sojuszników. Teraz nie zadawano zbyt wielu pytań w tej sprawie”, podkreślił prezydent. Jego zdaniem głównym celem operacji jest uniemożliwienie Iranowi uzyskania dostępu do broni jądrowej, o czym mówił wcześniej Donald Trump. Do sprawy odniósł się również premier Finlandii Petteri Orpo. W opublikowanym w mediach społecznościowych wpisie zazaczył, że „najważniejszą rzeczą jest teraz jak najszybsze powstrzymanie ataków i ewentualnych kontrataków”. Dodał, że Finlandia opowiada się za powrotem do dialogu i dyplomacji jako drogi do znalezienia trwałego rozwiązania sytuacji w Iranie. i opowiada się za deeskalacją sytuacji w kraju.

ŹRÓDŁO:

<https://yle.fi/a/74-20212881>

OPRACOWANIE: KACPER SŁOMIŃSKI

SZWECJA

DOBRO LUDNOŚCI CYWILNEJ PRZED W SZYSTKIM

Szwedzki premier Ulf Kristersson w poście na aplikacji "X" odniósł się do wydarzeń z 28 lutego informując, że podobnie jak wspólnota europejska, Szwecja wprowadziła już sankcje na irański reżim. Wysłał on słowa wsparcia do irańskich obywateli i apeluje do Iranu, o przestrzeganie ich praw. Premier opowiada się również za stanowiskiem zupełnie potępiającym rozwój irańskiej broni nuklearnej, mówiąc o niej jako wsparciu dla terrorystów, destabilizujących świat. Szef szwedzkiego rządu apeluje o ochronę cywilów i respektowanie prawa międzynarodowego.

ŹRÓDŁO:

<https://x.com/SwedishPM/status/2027720053576101954>

OPRACOWANIE: DARIA BAMBERSKA

ISLANDIA

ZANIEPOKOJENIE SYTUACJĄ NA BLISKIM WSCHODZIE

Ministra spraw zagranicznych Islandii Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir wyraziła zaniepokojenie możliwością rozłania się konfliktu na cały Bliski Wschód, po tym jak USA i Izrael zaatakowały Iran, a Teheran rozpoczął działania odwetowe. Jak wskazała polityczka, irański reżim już od dawna był "wylęgarnią grup terrorystycznych", odpowiadał również za poważne naruszenia praw człowieka jednak obecna sytuacja budzi szczególny niepokój w kontekście eskalacji oraz potencjalnego zagrożenia dla globalnego bezpieczeństwa.

ŹRÓDŁO:

<https://www.icelandreview.com/news/foreign-minister-voices-alarm-over-rising-middle-east-tensions/?srsltid=AfmBOoraYH408btyTRLNhW6ykBXMDhzXp7PVbfT5f78hI4okqgcoZHiz>

OPRACOWANIE: WIKTORIA BARTECZKO

BELGIA

SŁOWA POTĘPIENIA I GOTOWOŚĆ DO POMOCY

Minister spraw zagranicznych Belgii Maxime Prévot potępił ataki USA i Izraela na Iran, uznając, że działania te stanowią naruszenie prawa międzynarodowego. Polityk jednocześnie podkreślił jednak, że postępowanie władz Iranu od dłuższego czasu stanowiło zagrożenie dla ładu międzynarodowego, szczególnie w kontekście brutalności reżimu ajatollahów. Zdaniem Prévota, wiele lat wysiłków dyplomatycznych na rzecz ograniczenia irańskiego programu nuklearnego nie powiodły się, uznając decyzję Waszyngtonu i Tel-Awihu za konieczną aby zapobiec niestabilności w regionie i w wymiarze globalnym.

We wtorek minister obrony, Theo Francken, zapowiedział, że Belgia przygotowuje się do wysłania misji pomocowej dla Cypru, podkreślając wagę solidarności w ramach UE (choć na razie nie ma sygnałów względem tego kiedy i czy w ogóle taka będzie miała miejsce). Rząd belgijski analizuje również możliwości współpracy z Jordanią i Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi oraz przygotowuje się do ewakuacji obywateli z Bliskiego Wschodu. Jednocześnie jednak Francken wykluczył wsparcie Belgii dla USA i Izraela. Loty ewakuacyjne mają się zacząć w piątek 6 marca.

ŹRÓDŁA:

<https://www.brusselstimes.com/1999899/belgium-says-us-israel-strike-on-iran-breached-international-law-but-was-security-driven>

<https://www.politico.eu/article/eu-react-iran-us-israel-crisis/>

<https://www.brusselstimes.com/belgium/2004543/belgium-preparing-to-provide-military-support-if-needed>

<https://www.brusselstimes.com/2007110/belgiums-middle-east-repatriation-flights-depart-on-friday-with-eu-help>

OPRACOWANIE: WIKTORIA BARTECZKO

LUKSEMBURG

LUKSEMBURG I EUROPA NIE ODGRYWAĆ TYLKO ROLI OBSERWATORÓW

Rząd Luksemburga wezwał strony zaangażowane w konflikt o „wstrzemięźliwość” w działaniach – jak podkreślono w oficjalnym komunikacie, USA, Izrael i Iran powinny „działać na rzecz deeskalacji, ochrony ludności cywilnej i stosować się do prawa międzynarodowego”. Podkreślając powagę sytuacji, premier Luc Frieden zwołał nadzwyczajne posiedzenie rządu, wskazując, że „Luksemburg i Europa nie mogą odgrywać jedynie roli obserwatora” i powinny działać na rzecz „strategicznej autonomii”. Gabinet rozważa również opcje ewakuacji obywateli Luksemburga z Bliskiego Wschodu – rozważana jest opcja wykorzystania samolotu wojskowego we współpracy z Belgią.

ŹRÓDŁA:

<https://today.rtl.lu/news/luxembourg/luxair-aircraft-lands-in-muscat-oman-109142100>

<https://today.rtl.lu/radio/news/government-statement-on-iran-war-abortion-vote-in-parliament-and-four-in-ten-workers-feel-stressed-1512515043>

<https://www.luxtimes.lu/luxembourg/luxembourg-government-calls-for-restraint-in-iran-conflict/138077674.html>

OPRACOWANIE: WIKTORIA BARTECZKO

HOLANDIA

OSTROŻNA REAKCJA ODCIĄGĄCEGO RZĄDU DICKA SCHOOFA

Holenderski rząd zadeklarował, że „rozumie” amerykańsko-izraelskie ataki na Iran, jednocześnie ostrzegając przed dalszą eskalacją konfliktu i podkreślając potrzebę rozwiązań dyplomatycznych. Minister spraw zagranicznych Tom Berendsen określił władze Iranu jako „zbrodniczy reżim”, wskazując na zagrożenia związane z programem nuklearnym i działalnością Teheranu w Europie. Premier Rob Jetten konsultował sytuację z partnerami unijnymi w Brukseli, akcentując konieczność wspólnej europejskiej odpowiedzi. W Amsterdamie i Hadze odbyły się demonstracje części diaspory irańskiej, której uczestnicy wyrażali poparcie dla zmian politycznych w Iranie. Jednocześnie około tysiąca obywateli Holandii utknęło na Bliskim Wschodzie z powodu odwołanych lotów, a władze pracują nad ich repatriacją.

ŹRÓDŁA:

<https://nltimes.nl/2026/03/02/netherlands-understands-israeli-us-attacks-iran-warns-escalation>

<https://www.dutchnews.nl/2026/03/dutch-prime-minister-discusses-iran-refugees-with-eu-leaders/>

<https://nltimes.nl/2026/03/03/foreign-ministry-urges-dutch-citizens-middle-east-register-repatriation>

<https://nltimes.nl/2026/03/02/ing-prolonged-us-iran-conflict-trigger-major-energy-shock-eurozone>

OPRACOWANIE: KACPER CZWARNO

HISZPANIA

ODRZUCENIE DZIAŁAŃ MILITARNYCH USA I IZRAELA

Premier Pedro Sánchez otwarcie potępił amerykańsko-izraelskie ataki na Iran, uznając je za eskalację konfliktu i zagrożenie dla stabilności międzynarodowej. Jednocześnie skrytykował także działania władz Iranu i wezwał do natychmiastowej deeskalacji i rozwiązania dyplomatycznego. Madryt odmówił udostępnienia amerykańskim siłom baz w Rota i Morón do operacji przeciw Iranowi, argumentując, że takie działania muszą być zgodne z prawem międzynarodowym i Kartą NZ. Decyzja Hiszpanii doprowadziła do napięć dyplomatycznych z Waszyngtonem – pojawiły się nawet groźby ograniczenia współpracy handlowej. Mimo sprzeciwu wobec wojny, Hiszpania zdecydowała się wysłać fregatę do wschodniej części Morza Śródziemnego (m.in. w celu obrony Cypru i ewakuacji cywilów), w ramach szerszej inicjatywy europejskiej

ŹRÓDŁA:

<https://www.euronews.com/my-europe/2026/02/28/spain-slams-us-and-israeli-strikes-on-iran-reflecting-shift-in-foreign-policy>,
<https://www.thetimes.com/world/europe/article/pedro-sanchez-trump-spain-trade-us-xp9z605f8> <https://www.wsj.com/livecoverage/iran-us-israel-conflict-2026/card/spain-to-send-frigate-to-defend-cyprus-2FLpcvYVVXXBpWwBr4oQ>

OPRACOWANIE: DAMIAN PIOTR BISEWSKI

PORTUGALIA

WSPARCIE LOGISTYCZNE DLA USA I KRYTYKA DZIAŁAŃ IRANU

Premier Luís Montenegro zdecydował się zezwolić Stanom Zjednoczonym na wykorzystanie bazy lotniczej Lajes na Azorach w operacjach związanych z kampanią przeciw Iranowi. Rząd w Lizbonie argumentował, że decyzja wynika z zobowiązań związanych z umową Portugalia-USA z 1995 dotyczących wykorzystania przez USA bazy lotniczej Lajes oraz zobowiązań sojuszniczych NATO, dotyczy celów militarnych i obronnych, a także mieści się w ramach prawa krajowego i międzynarodowego.

Portugalscy politycy ocenili działania Iranu jako naruszenie norm międzynarodowych i destabilizację regionu, wskazując m.in. na ataki na państwa Bliskiego Wschodu. Rząd zapowiedział także czasowe obniżenie podatków na paliwa, aby ograniczyć skutki wzrostu cen energii wywołanych konfliktem.

ŹRÓDŁA:

<https://www.euronews.com/my-europe/2026/02/28/spain-slams-us-and-israeli-strikes-on-iran-reflecting-shift-in-foreign-policy>
<https://www.thetimes.com/world/europe/article/pedro-sanchez-trump-spain-trade-us-xp9z605f8> <https://www.wsj.com/livecoverage/iran-us-israel-conflict-2026/card/spain-to-send-frigate-to-defend-cyprus-2FLpcvYVVXXBpWwBr4oO>

OPRACOWANIE: DAMIAN PIOTR BISEWSKI

WŁOCHY

DAŻENIE DO DEESKALACJI

Rząd Włoch po ataku USA i Izraela na Iran przyjął ostrożną, wyraźnie pro-deeskalacyjną linię: w komunikacie po nadzwyczajnym posiedzeniu podkreślono „bliskość z cywilną ludnością Iranu, która z odwagą domaga się poszanowania swoich praw obywatelskich i politycznych”, unikając jednocześnie jednoznacznego potępienia sojuszników z USA i Izraela. Premier Giorgia Meloni i szef MSZ Antonio Tajani akcentują konieczność dyplomatycznego rozwiązania i unikania dalszej eskalacji na Bliskim Wschodzie, przy jednoczesnym utrzymaniu zobowiązań sojuszniczych wobec partnerów w regionie. W związku z ryzykiem eskalacją konfliktu i konsekwencji dla bezpieczeństwa wewnętrznego, władze w Rzymie zdecydowały o wzmocnieniu ochrony tzw. wrażliwych obiektów na terytorium Włoch. Jednocześnie rząd sygnalizuje gotowość do nadzwyczajnych działań w sferze energetycznej (włącznie z ewentualnym ponownym uruchomieniem elektrowni węglowych), jeśli wojna na Bliskim Wschodzie doprowadziłaby do poważnego kryzysu energetycznego w Europie.

ŹRÓDŁA:

<https://energetyka24.com/surowce/wegiel/wlochy-moga-ponownie-uruchomic-elektrownie-weglowe-to-reakcja-na-wojne>
<https://www.gazetaprawna.pl/artykuly/10651103,hiszpania-krytykuje-atak-na-iran-wlochy-solidarne-z-ludnoscia-cywilna.html> <https://www.wnp.pl/wiadomosci/wlochy-wzmocniono-ochrone-wrażliwych-miejsc-i-obiektow-w-calym-kraju,1037923.html>
<https://xyz.pl/dzieje-sie/wlochy-moga-uruchomic-elektrownie-weglowe-jesli-wybuchnie-kryzys-energetyczny-4218>

OPRACOWANIE: OLAF ADAM RUTKOWSKI

SZWAJCARIA

NEUTRALNOŚĆ W CZASIE DESTABILIZACJI

Szwajcarskie MSZ w swoim oświadczeniu wyraziło głębokie zaniepokojenie atakami USA i Izraela na Iran. Zaapelowano do wszystkich stron o respektowanie prawa międzynarodowego. Szwajcaria wzywa o powściągliwość oraz ochronę ludności i infrastruktury cywilnej. Federalny Departament Spraw Zagranicznych podkreślił, że ambasada Szwajcarii pozostaje nadal w pełni sprawna i gotowa do działania. Jedyna zmiana w funkcjonowaniu ambasady w Teheranie to zmniejszenie ilości pracowników z 14 do 10. Departament zastrzył również ostrzeżenia dotyczące podróży do tego regionu i obecnie odradza podróże do Izraela.

ŹRÓDŁO:

<https://www.swissinfo.ch/eng/various/switzerland-calls-for-respect-for-international-law/90721052>

OPRACOWANIE: DARIA BAMBERSKA

SIŁA W SŁUŻBIE POKOJU. FRANCUSKIE AMBICJE MILITARNE W REAKCJI NA KRYZYS IRAŃSKI

Francja od początku stała się podmiotem w związku z wydarzeniami w Iranie. Wynika to z jej obecności militarnej w regionie. Żołnierze francuscy stacjonują w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (około 900), w których to bazy stały się celem ataku irańskich dronów, obecność militarna Francji skupiona jest także w Dżibuti a także w Libanie w ramach sił ONZ. Warto podkreślić że baza w ZEA jest kluczowa dla operacji przeciwko terroryzmowi „Chammal” prowadzonej w Iraku i Syrii a w Dżibuti w ramach operacji „Aspides” mającej na celu ochronę żeglugi na morzu czerwonym. Atak Stanów Zjednoczonych i Izraela na Iran poważnie zaniepokoił więc władze w Paryżu, i stał się impulsem pokazu potencjału militarnego i sił armii francuskiej a także przyczynkiem do zapowiedzi o ich rozwoju. Kluczowym elementem francuskiej odpowiedzi, zdaje się wystąpienie Emmanuela Macrona w bazie marynarki wojennej w Île Longue. Prezydent Republiki wygłosił w niej przemówienie dotyczące francuskiego odstraszania nuklearnego. W percepcji Francji w obecnych czasach broń nuklearna jest gwarantem bezpieczeństwa. Zgodnie z zapowiedziami Macrona, Francja planuje zwiększyć liczbę głowic nuklearnych którą dysponuje, Paryż nie zamierza jednak podawać liczb jakie francuski arsenał nuklearny zamierza osiągnąć. Kolejnym celem jest budowa okrętu podwodnego trzeciej generacji o napędzie nuklearnym który będzie dysponował pociskami balistycznymi, o nazwie „L'Invincible”, czyli „niezwyciężony”. Ważną dla krajów europejskich zapowiedzią zdaje się być dialog w celu „rozproszenia sił powietrznych” Francji, który ma być odrębnym od NATO elementem obronnym, w tej inicjatywie miałyby uczestniczyć także Polska. Francuski prezydent wyraził także deklarację że w razie ostateczności możliwe byłoby rozproszenie samego arsenału nuklearnego.

W przemówieniu z 3 marca Emmanuel Macron zapowiedział również wsparcie bezpieczeństwa Cypru, w tym wysłanie fregaty marynarki wojennej jak i sił powietrznych w celu ochrony tej wyspy. Istotną decyzją było także wysłanie w rejon morza śródziemnego, jedyne poza stanami zjednoczonymi o napędzie atomowym lotniskowca Charles De Gaulle”.

ŹRÓDŁA:

<https://www.elysee.fr/>

WIELKA BRYTANIA

STARMER NIE CHCE SIĘ ANGAŻOWAĆ, ALE UDOSTĘPNIŁ BAZY

Keir Starmer w sobotę podkreślał, że Wielka Brytania nie brała żadnego udziału w ataku na Iran. Wydaje się, że te wypowiedzi nie zadowolili Donalda Trumpa, ponieważ już w niedzielę premier poinformował, że Wielka Brytania udostępni Stanom Zjednoczonym swoje bazy militarne, prawdopodobnie w Gloucestershire i Diego Garcia na Oceanie Indyjskim, w celach obronnych, jako że Iran nasilił swoje ataki odwetowe. Po ogłoszeniu tej informacji, w nocy dron zaatakował bazę RAF Akrotiri na Cyprze, a następnego dnia dwa bezałogowe statki powietrzne zostały przechwycone zanim dotarły do bazy.

Starmer stara się grać neutralnie - nie angażując się, nie negując ani nie świętując ataków na Iran - co spowodowane jest trudną sytuacją w polityce wewnętrznej.

ŹRÓDŁA:

<https://www.bbc.com/news/articles/cm2r0q3l0e3o>

<https://www.bbc.com/news/articles/cqj9gllplezo> <https://www.politico.eu/article/iran-war-crisis-uk-leader-keir-starmer-fresh-political-bind/>

OPRACOWANIE: JULIA ZIÓŁKOWSKA

IRLANDIA

IRLANDIA JEDNYM GŁOSEM O DEESKALACJI

Irlandzka minister spraw zagranicznych, Helen McEntee, wyraziła zaniepokojenie decyzją Stanów Zjednoczonych i Izraela o zaatakowaniu Iranu oraz rozczarowanie irańską odpowiedzią militarną. Catherine Connolly, prezydentka Irlandii, podkreśliła, że najważniejsza jest deeskalacja konfliktu i rozwiązanie konfliktu w dyplomatyczny sposób poprzez powrót do negocjacji. W press release premiera Micheála Martina widnieje stwierdzenie, że "ochrona życia ludności cywilnej w Iranie, Izraelu i wszystkich krajach sąsiednich musi być teraz sprawą najwyższej wagi". Jednocześnie premier potępił irański reżim, określając go jako "brutalny" i "opresyjny".

ŹRÓDŁO:

<https://www.irishtimes.com/world/asia-pacific/2026/01/05/xi-tells-taoiseach-china-is-keen-to-enhance-ties-with-ireland-to-boost-relations-with-eu/>

OPRACOWANIE: JULIA ZIÓŁKOWSKA

AUSTRIA

POCHRONA LUDNOŚCI CYWILNEJ NA PIERWSZYM MIEJSCU

Federalna ministra spraw zagranicznych Beate Meinl-Reisinger zwołała kryzysowe posiedzenie swojego zespołu, w związku z sytuacją na Bliskim Wschodzie. Polityczka podkreśliła, że społeczeństwo Iranu zasługuje na "wolność i prawo do zdecydowania o własnej demokratycznej ścieżce", a reżim w Teheranie wiele lat stał na przeszkodzie w realizacji tych celów. Rząd Austrii obawia się jednak o rozlanie konfliktu i wzywa pilnie do deeskalacji. Kanclerz Christian Stocker zaznaczył, że najważniejszym aspektem pozostaje ochrona ludności cywilnej.

ŹRÓDŁO:

<https://kurier.at/politik/inland/iran-oesterreicher-aussenamt-registrierung/403136407>

OPRACOWANIE: WIKTORIA BARTECZKO

NIEMCY

MERZ NIE BĘDZIE POUCZAŁ TRUMPA

Kancelarz Friedrich Merz poparł działania USA i Izraela w zakresie zatrzymania broni nuklearnych Iranu, podkreślając, że dotychczasowe apele o zaprzestanie łamania prawa międzynarodowego i nakładanie sankcji nie przyniosły efektów. Podkreślił, że najważniejsze jest zapewnienie pokoju i stabilności w regionie. Rząd federalny podkreślił, że podziela ulgę wielu Irańczyków związanych z końcem reżimu, jednak zwrócił uwagę, na potrzebę uważnej obserwacji aktualnej sytuacji z uwagi na trudność przewidzenia co się stanie w Iranie po upadku reżimu. Friedrich Merz stwierdził, że chce porozmawiać z Donaldem Trumpem, ale "nie jest to odpowiedni moment na pouczanie partnerów i sojuszników".

ŹRÓDŁO:

<https://www.tagesschau.de/ausland/europa/nahost-iran-krieg-reaktionen-eu-100.html> <https://www.reuters.com/world/europe/germanys-merz-calls-plan-day-after-iran-2026-03-01/>

OPRACOWANIE: JULIA ZIÓŁKOWSKA

FORUM
MŁODYCH
DYPLOMATÓW